

Pia Olsen Dyhrs tale på Folkemødet på Bornholm

Taler

Pia Olsen Dyhr
Formand for SF

Dato

12. juni 2026

Sted

Hovedscenen, Allinge, Bornholm

1 Når jeg kigger ud på verden – på hvad der sker i Rusland, og hvad der sker i USA – så får jeg en stærk følelse af, at vi står midt i en kulturkamp.

5 Og at Danmark og Norden og Europa besidder noget utrolig vigtigt, men som er under pres.

Når jeg ser på USA og Rusland, så står det mig klart, at der er enormt stærke kræfter i verden, som er parate til at bryde alt ned.

10 De gør det med en påstand om at bygge noget større og bedre op, på ryggen af ruinerne.

Men det er en kamp mellem den gamle og den nye verden.

15 Men det er ikke en ny verdensorden. Det er en ny verdens u-orden.

Og vi i Europa har endnu ikke helt fundet vores fødder i den kamp.

20 Og vi har både truslen udefra. Men den eksisterer også iblandt os. Der er derfor meget på spil.

[...]

25 For nylig læste jeg så i Politiken et indlæg fra en SoMe-medarbejder fra et af de større blå partier.

Han beskrev levende den nye, unge højrefløjs oplevelse af, at vi som land står i netop en kulturkamp.

30

I slutningen af hans kronik skriver han, hvordan de unge højreorienterede har et mål om at ”bryde ned, for at kunne bygge op”.

Og at ikke mindst sociale medier er et vigtigt element i strategien.

35

Jeg sad tilbage med en del tanker.

For det første det lidt ironiske i, at venstrefløjen i årtier er blevet beskyldt for ”revolutionsromantik”.

40

Man må nu forstå, at revolutionen er flyttet til det yderste højre...

For ”at bryde ned, for at kunne bygge op” lyder i mine ører meget som den venstrefløj i 60’erne og 70’erne, forfatteren bruger en del af sin kronik på at kritisere.

45

Det andet jeg sad tilbage med var, hvor meget stemningen i kronikken mindede mig om noget af det vi ser i USA med Trump og MAGA-bevægelsen.

50

For det tredje slog det mig, at der slet ikke var en refleksion over, om ikke der er så rigeligt med opbrud i verden i forvejen...

For når jeg kigger ud over verden, så føles det ærlig talt som om der nogle gange er flere der er optaget af at bryde ned, end af at bygge op.

55

[...]

Ethvert samfund er hele tiden udfordret af stort og småt.

60

Der vil hele tiden være noget, som udfordrer trygheden, noget der ikke fungerer efter gensigten eller efter forventningen.

Og så forsøger vi at fixe det.

65

Vi forsøger at løse problemet – og genoprette tiltroen til at vores institutioner og systemer i det store og hele udfylder deres rolle.

Og så er der noget andet der går i udu. Og så gentager vi processen.

70

Revolutionen forsøger at bilde os ind, at vi kan vælte det hele på én gang.

At vi med ét greb kan sætte nogle processer i gang, der baner vejen for en radikalt ny og bedre virkelighed.

75

Men ingen – ingen – kan til fulde overskue alle de dynamikker, der kommer i spil.

80

For vores samfund har uendelig mange tandhjul, som griber ind i hinanden på forunderlig – og nogle gange uventet – vis.

[...]

85

Både som mennesker og som samfund, har vi brug for et fundament – noget vi kan stå på, når det stormer omkring ørerne på os.

Det gælder også når noget af det der stormer for eksemplet er en krig i Ukraine, Trumps trusler mod Grønland, oliekrisen som følge af krigen omkring Iran... og alt det andet...

90

At bryde ned, for at bygge op...

Er det virkelig nedbrydning vi har brug for?

95

Jeg tvivler.

Tværtimod tror jeg vi har brug for noget andet:

Vi kan kalde det resiliens. Eller modstandskraft.

100

Vi skal have et beredskab. Et beredskab til at stå imod de mange forsøg der er på at nedbryde og undergrave vores samfund.

105

Og misforstå mig ikke: Danmark er ikke perfekt. Der er masser af problemer der skal løses, og der opstår hele tiden nye.

Der er selvfølgelig også problemer, der kræver at man helt skrottet sine tidligere

svar og må finde helt nye.

110

Men ærlig talt:

Vi lever i et af verdens frieste lande.

115 Vi lever i et af verdens rigeste lande.

Vi lever i et af verdens fredeligste lande.

Så er opskriften på de problemer der er, at ”bryde ned, for at bygge op”?

120

Jeg bliver bekymret når jeg hører den yderste højrefløj anlægge den tilgang.

Og når en del af strategien for nedbrydningen går gennem sociale medier – så mener jeg alle alarmklokker burde bimle og bamle.

125

[...]

I det nye regeringsgrundlag lægger vi op til at styrke vores public service medier og en fri, kritisk presse.

130

For vi ser jo hvordan sociale medier i stigende grad bliver kanaler for konspirationer, fake news, ensidighed og decideret destabilisering.

Hvordan halve sandheder og gennemførte løgne bare kolporteres, i stadig mere hadefulde toner.

135

Det bryder ned. Men det bygger intet positivt op.

Det er én af grundene til, at vi har brug for gode, frie, kritiske medier, og for stærke public service medietilbud.

140

Medier, som skærer i gennem de sociale mediers tsunami af kvarte sandheder og halve og hele løgne.

145

[...]

Da jeg for mange år siden rejste virkelig meget som handelsminister, besøgte jeg mange lande, hvor tiltroen til samfundet, myndighederne, medierne og politikerne er helt uhyggelig lav.

Det skal vi ikke ønske os.

Se bare på Folkemødet. Vi går fredeligt rundt mellem hinanden i dagevis, og praktiserer vores demokrati.

Så jeg bliver derfor også bekymret, når ét af partierne på den danske højrefløj sætter sig det som et strategisk mål at bryde ned.

De siger godt nok, at det er for at bygge noget andet op bagefter.

Men jeg har ærlig talt svært ved at komme i tanke om samfund, der har fulgt nedbrydningsstrategien, for så at komme med de gode svar på genopbygningen...

165

Det lyder besnærende: At bryde ned, for at kunne bygge op.

Men man kan gøre meget skade på sammenhængskraften undervejs i den proces.

170

Og som vi ser med fake news, konspirationer og påvirkningskampagner, så fanger det nogle mennesker ind i et spind, som gør det svært for dem at komme tilbage til en civiliseret samtale, hvor argumenter, fakta og en ordentlig omgangsform kan trives.

175

Det er en spiral mod bunden, når alt betvivles, forvanskes eller mistænkeliggøres.

Når alle motiver bliver gjort dårlige, når alle gode intentioner forvanskes til ukendelighed.

180

Vi mister noget vigtigt, hvis medierne løber med halvbagte historier – og når politikere hele tiden taler til laveste fællesnævner og mistænkeliggør alting.

Så det kan godt være at man ”skal tvivle om alt” som en fransk filosof engang

185

sagde [René Descartes].

190 Men man kan... man kan altså ikke tvivle om alt, hele tiden. Det ville være ubærligt.

Der bliver nødt til at være nogen bærende søjler.

195 Alle kan lave fejl. Alle kommer til at svigte. Også regeringer. Også oppositioner...

Men vi kan ikke grave mistillidens hul så dybt, at vi giver plads til trolle-hærene.

200 For så bliver det dem, der udfylder tomrummene.

Og i vore dage – der er trollene nogle gange ikke engang mennesker - men maskiner, der er programmeret til at skabe tvivl, usikkerhed og undergraver alt det, der holder et samfund sammen.

205 Det siger sig selv, at så er det selve vores samfunds sammenhængskrafts vi graver graven for.

[...]

210 Så der er ingen vej udenom:

Vi bliver nødt til at skærpe vores opmærksomhed på alt det der samler os.

215 På de søjler, der bærer vores samfund.

Og på at Danmark, i den store verden, er en lille bitte ø.

220 En ø der har været båret af en høj grad af tillid og tryghed – men også en ø, som er under pres i en ny geopolitisk situation og i et ocean af digitale – og politiske - forsøg på at bryde ned.

Så det er nu vi skal vise modstandskraft.

Det er nu vi skal mobilisere vores resiliens.

Det har vi en fælles forpligtelse til – og det er en dyrebar gave vi skal give videre til vores børn og unge.

230

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

235

Tags

Folkemødetale, Politisk tale, Socialistisk Folkeparti

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/pia-olsen-dyhre-tale-pa-folkemodet-pa-bornholm-2026>

240

245

250

255

260